

Centralskolan för konstflit.

Läseåret 1914—1915.

Undervisningen i Centralskolan för konstflit har under läseåret 1914—1915 handhåfts af följande lärare: bokföraren M. Ahola i dubbel bokföring på finska, litografen T. Ahrenberg i textning, arkitekten Waldemar Aspelin i teckning, folkskoleläraren J. U. Autonen i rättskrifning på finska, öfverläraren, arkitekten Rafael Blomstedt i stillära, form- och kompositionslära samt kompositionsritning, artisen Väinö Blomstedt i modellteckning och dekorationsmålning, fröken Ellen Borenius i porslinsmålning, ingenjören Antti Breitholtz i deskriptiv geometri på finska, arkitekten Gösta Cajanus i byggnadsritning, läraren O. Dannholm i skönskrifning, artisen Eric Ehrström i metalldrifning och konstmide, arkitekten Werner von Essen i teckning, artisen A. V. Finch i krukmakeri, artisen Gunnar Finne i kompositionsritning, arkitekten Max Frelander i möbelkomposition, skulptören Johann Friedl i träskulptur, stensulptur, modellering och fackritning för snickare, artisen Werner von Hausen i modellteckning, magister M. Holmberg i aritmetik och algebra på svenska, herr Karl Jansson i bokbinderi, arkitekten Oiva Kallio i teckning, bokföraren Emil Kockberg i dubbel bokföring på svenska, folkskoleläraren Otto Lappalainen i aritmetik på finska, fru Sigrid Lehtinen i teckning, ingenjören Oscar Lönnrot i maskinritning, geometri, deskriptiv geometri och fysik på svenska, xylografen A. Th. Nordgren i xylografi, centralskolans föreståndare, professorn Ernst Nordström i perspektivlära och figurteckning, ingenjören A. Olsoni i geometri och deskriptiv geometri på finska, arkitekten Arne Rancken i mo-

dellering, artisten Alex. Rapp i dekorationsmålning samt i yrkes- och ornamentmålning, ingenjören Hj. Renholm i maskinritning, aritmetik och algebra på finska, litografen I. J. Rignell i skönskrifning och textning, ingenjören W. Ruso i maskinritning, aritmetik, geometri och fysik på finska, fröken Emma Saltzman i bokbinderi, arkitekten M. Schjerfbeck i teckning och högre ornamentteckning, magistern Torsten Stjernschantz i konsthistoria, folkskoleläraren Mikael Strömsten i rättskrifning på svenska, artisten Heikki Tandefelt i teckning och folkskoleläraren V. Weissmann i aritmetik på svenska.

Följande kurser hafva blifvit genomgångna:

i algebra: de algebraiska kvantiteternas betydelse, addition, subtraktion, multiplikation och division med obrutna expressioner, polynoms upplösande i faktorer, bråkförkortning, addition, subtraktion, multiplikation och division med bråk, enkla ekvationer af 1:sta graden med en obekant;

i aritmetik: repetition af decimaltal och vanliga bråk, hvar efter behandlats regula de tri, intresse-, bolags- och bytesräkning, samt upphöjande till dignitet och kvadratrotdragning;

i dubbel bokföring: 5 månader i en handelsaffär, hvaraf 3 månader minuthandel med två bokslut och 2 månader parti-handel med ett bokslut;

i rättskrifning: öfningar i rättskrifning, det viktigaste ur satsläran, interpunktionsöfningar samt affattande af bref och ansökningar;

i deskriptiv geometri: beskrifning och uppritning af viktigare kroklinjer, projektionsplan samt linjers, plana figurers och kroppars projektioner å desamma, härledning af linjers och figurers verkliga storlek ur projektionerna, kroppars vridning samt deras ytutveckling och skärning med hvarandra;

i geometri: det enklaste om linjer, vinklar och plana ytor, sätser och uppgifter om linjer, parallelogrammer, trianglar, regelbundna månghörningar och cirklar, skalor, konstruktioner och enkla beräkningar af plana figurer ävensom beräkning af ytor och kubikinnehåll hos de vanligaste stereometriska figurer;

i fysik: kroppars allmänna egenskaper, mekanik, värmet, ljuset, ljudet och elektriciteten;

i perspektivlära: ytors och kroppars konstruktion med hel och förminskad distans, skugglära med sol- och lampljus samt spegelbilder;

i stillära, 1:sta årskursen: föredrag, framhållande de arkitektoniska och ornamentala formernas uppkomst, utveckling och användning, hvarvid genom teckning å tafla formgifningens olika skeden klargjordes, börjande från de primitiva epokerna och Egyptens konst och slutande med den romanska stilen; *2:dra årskursen:* fortsättning af stilarna från den romanska stilen till och med barocken, föredrag och teckning å tafla;

i form- och kompositionslära, 2:dra och 3:dje årskurserna: föredrag, framhållande den arkitektoniska och ornamentala formgifningens teori särskildt med hänsyn till det inflytande, som vid kompositionen betingas af material, teknik, ändamål, klimat o. s. v., om landskapets och omgifningens inflytande vid utveckling af form- och färgsinnet, om konst och nationalitet, om färgens betydelse i kompositionen, utdrag ur konstindustrins historia m. m.;

i kompositionsritning, 1:sta, 2:dra och 3:dje årskurserna: med anslutning till föredragen i form- och kompositionslära och med användande af motiv, samlade under teckningsexkursioner till museer m. m. hafva fria kompositioner utförts, delvis endast i ornamentalt syfte men förnämligast för praktiskt ändamål. Sålunda hafva ritningar gjorts till ryor, soffdynor, gungstolsmattor, gobelin- och bilderväfnader, möbler, glasmålningsarbeten, dekorering af porslinsarbeten, keramik, metallarbeten grafiska arbeten m. m. Under och utom lektionerna hafva täflingar ägt rum;

i konsthistoria har undervisningen omfattat den antika och den medeltida konsten samt den nyare tidens italienska konst till och med Tintoretto och Veronese. Vid föreläsningarna ha skioptikonbilder förevisats.

Underhöstterminen voro 472 och under vårterminen 451 elever inskrifna. Af dessa voro under höstterminen 140 svenska och 332 finska talande samt under vårterminen 152 svenska och 299 finska talande.

Elevernas kön, ålder, födelseort, yrke och skolbesök framgå af följande tabeller:

Antalet inskrifna elever.

Elevernas kön:			Besökt skolan:		
	H. T.	V. T.		H. T.	V. T.
Manliga	360	324	1 termin	228	83
Kvinliga	112	127	2 terminer	25	159
			3 " "	105	20
Summa	472	451	4 " "	14	87
			5 " "	50	12
			6 " "	6	41
			7 " "	17	7
			8 " "	2	14
			9 " "	8	3
			10 " "	2	5
			Öfver 10 terminer	15	20
			Summa	472	451
Elevernas ålder:			Skola före inskrifningen:		
	H. T.	V. T.		H. T.	V. T.
13—15 år	83	32	Universitet	11	17
16—19 " "	202	160	Lyceum	55	59
20—24 " "	123	167	Fruentimmersskola	26	31
25—29 " "	41	51	Folkskola	324	273
30— " "	23	41	Handtvärksskola	11	14
Summa	472	451	Seminarium	—	1
			Industriskola	1	2
			Yrkesskola	31	31
			Döfstumsskola	—	1
			Ritskola	2	2
			Jordbruksskola	1	1
			Handelsskola	3	4
			Skola i utlandet	6	13
			Enskild undervisning	1	2
			Summa	472	451
Medelålder					
	20,0	21,6			
Födelseort:					
	H. T.	V. T.			
Helsingfors	225	192			
Nyland utom Helsingfors	78	79			
Öfriga Finland	156	163			
Utländet	13	17			
Summa	472	451			

Elevernas yrke.

	H. T.	V. T.
Arbetsledare	1	4
Bagare	1	2
Bildhuggare	2	3
Bleck- och plåtslagare	11	5
Bokbindare	10	11
Borstbindare	1	—
Budbärare	58	45
Gips- och cementarbetare	2	2
Gravörer och guldsmeder	1	2
Järnarbetare	123	119
Kemigrafer	—	1
Konditoriärbetare	2	1
Kontors- och handelsbiträden	37	33
Kopparslagare	5	4
Krukmakare	1	1
Litografer	5	4
Lärare	3	7
Murare	3	4
Målare	33	30
Ritare	2	4
Sjuksköterskor	—	1
Skrifvare	2	1
Snickare och timmermän	35	33
Snörmakare	1	—
Stenhuggare	—	1
Strykerskor	1	—
Sömmerskor	2	—
Tapetserare	1	1
Tjänstefolk	2	—
Trädgårdsarbetare	1	2
Typografer	7	5
Urmakare	—	1
Utarbetare	2	9
Ämbetsmän	3	4
Utan yrke	114	111
Summa	472	451

Undervisning har under året meddelats i enlighet med nedanstående *läseordning*:

Ä m n e n	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
Frihandsteckning	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Högre ornamentteckning ..	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	—
Figurteckning	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	—
Modellteckning	—	6—8 e. m.	6—8 e. m.	—	6—8 e. m.	—	—
Aritmetik	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	—	—
Bokbinderi	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	5—7 e. m.	—
Bokföring, dubbel	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Byggnadsritning	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Dekorationsmålning	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—
Deskriptiv geometri	—	—	7—9 e. m.	—	—	—	—
Fackritning för snickare ..	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Form- o. kompositionslära II	9—10 f. m.	—	—	—	—	—	—
” ” III	—	—	—	—	10—11 f. m.	—	—
Fysik	—	—	—	—	—	—	9—11 f. m.

Geometri	—	—	—	—	—	7—9 e. m.	—
Kompositionsritning	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	—	—	—
Konsthistoria	5—6 e. m.	—	—	5—6 e. m.	—	—	—
Konstsmide	—	—	5—9 e. m.	5—9 e. m.	—	—	—
Krukmakeri	6—9 e. m.	12—3 e. m.	6—9 e. m.	12—3 e. m.	—	6—9 e. m.	—
Maskinritning	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Metalldrifning	—	—	—	—	{ 10—1 e. m. 5—8 e. m. }	10—12 f. m.	—
Modellering	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Möbelkomposition	1—3 e. m.	1—3 e. m.	5—7 e. m.	1—3 e. m.	5—7 e. m.	—	—
Perspektivlära	—	—	5—7 e. m.	—	—	—	—
Porslins- o. blomstermålning	—	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—
Rättsskrifning	—	—	—	—	—	5—7 e. m.	—
Skönskrifning och textning	—	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—
Stensulptur	5—7 e. m.	—	—	5—7 e. m.	—	—	—
Stillära I	—	9—10 f. m.	—	9—10 f. m.	—	—	—
” II	—	—	9—10 f. m.	—	9—10 f. m.	—	—
Träskulptur	12—2 e. m.	12—2 e. m.	{ 7—9 e. m. 12—2 e. m. }	12—2 e. m.	12—2 e. m.	{ 7—9 e. m. 12—2 e. m. }	—
Xylografi	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—
Yrkes- och ornamentmålning	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—

Efter genomgången kurs i den högre konstindustriela afdelningen utdelas afgangsbetyg åt Rosalie Alver, Alva Bergroth, Gustaf Alfred Franzén, Ragni Holmberg, Yrjö Lehtiö, Karin Matilda Sofia Lindeberg, Lullu Ida Regina Nyberg, Mauno Paananen, Maria Aranka Gizela Irma Paasonen, Ester Adele Pilack, Juho Emil Rekola, Märtha Ellida Roos, Verna Sargren, Veli Tage Snellman, Evert Matias Toivonen, Anders Edvard Torpell, Katri Alice Vihervaara och Mikko Leo Virkunen. Till tredje årskursen uppflyttas: Teodor Brander, Taimi Einiö Gunnar Forsström, Elinor Grönvall, Erkki Hakala, Aarne Karttunen, Bertil Lindholm, Lauri Mattila, Greta Strandberg, Eino Tanner, Saima Uski, Kyllikki Vartiovaara och Hanna Vuorela. Till andra årskursen uppflyttas: Eva Anttila, Otto Hirvikallio, Eero Koistinen, Olga Langenskjöld, Paavo Leinonen, Erik Lille, Toini Loukola, Airi Pellinen, Reino Pätsi, Vanja Salin, Antti Salmenlinna och Alice Saxberg.

I kursen för metallarbetare utdelas afgangsbetyg åt Johan Alexander Backa, Johan Aaret Boman, Gustaf Adolf Hellsten, Ivar Kari, Väinö Heikki Kuusijärvi, Yrjö Vilho Lehtonen, Väinö Ludvig Lumme, Johannes Tapio Manninen, Vilho Johannes Metiäinen, Vilho Fabian Mod, Albert Johannes Myllykangas, Juho Anselm Päiväranta, Otto Ronkainen, Lauri Ruotsalainen, Väinö Olavi Salmi, Eero Anton Salo, Karl Gunnar Semenius, Toivo Vilho Sohlman, Bror Lauri Sundberg, Toivo Tikka och Osmo Ilmari Väisänen. Till tredje årskursen uppflyttas: August Aalto, Viktor Andersson, Adolf Gustafsson, Volter Gustafsson, Väinö Hallila, Rafael Jakobsson, Anders Johansson, Toivo Kannas, Jaakko Karjalainen, Nestor Koivu, Reinhold Koskinen, Yrjö Lehtonen, Hjalmar Lindblad, Rudolf Lindbom, Hjalmar Lindholm, August Lindström, Otto Långström, Erkki Malminen, Arvid Mattsson, Valfrid Mattsson, Yrjö Möhkölä, Knut Nyberg, William Nyqvist, Hannes Parkkonen, Frans Piirainen, Leonard Rautelin, Emil Saarenheimo, Artur Snellman, Arvo Stenberg, Raol Streng, Vilho Streng, Paavo Vahlsten, Nikolai Vainio, Valdemar Vikberg och Kaarlo Villberg. Till andra årskursen uppflyttas: Niilo Ansala, Alfons Berlin, Gustaf Bollström, Artur Dahlström, Karl Dammert, Harald Eriksson, Reinhold Geijer,

Gösta Grefveberg, Lambert Grönroos, Hannes Gunn, Eliel Gustafsson, Toivo Haatanen, Torsten Helin, Heikki Hokkanen, Yrjö Honkalinna, Uno Häggblom, Konrad Höijer, Kalle Juntunen, Elis Jyränkö, Yrjö Kalin, Rafael Karlsson, Eelis Kataja, Lauri Kelo, John Korander, Yrjö Korholin, Juho Koskinen, Yrjö Laatu, Veikko Laurila, Åke Lehto, Harald Lemberg, Aleksander Levonen, Valto Lindholm, Armas Luoma-aho, Emil Luoma-aho, Toivo Luoma-aho, Lauri Luoto, Kosti Manner, Lauri Markkula, Hjalmar Mäkinen, Harald Nybäck, Hannes Olenius, Georg Petroff, Evald Pihl, Paavo Pihlaja, Selim Sahlstedt, Edvard Sankola, Niilo Santasalo, Artur Sepponen, Harald Sjöblom, Yrjö Stenvall, Väinö Syrjänen, Aldo Travaini-Tozzzone, Gunnar Vahlström, Viktor Vass, Rudolf Vennström, Väinö Virtanen och Yrjö Virtanen.

Af räntemedel ur Konstflitsföreningens fonder utgifves 100 mark åt Bertil Lindholm, 75 mark åt Hanna Vuorela och 50 mark åt Erkki Hakala.

Dessutom utdelas följande premier: 40 mark åt Greta Strandberg och Mauno Paananen, 30 mark åt Otto Ristimäki, 20 mark åt Rosalie Alver, John Backa, Valdemar Berghäll, John Boman, Gustaf Franzén, John Grönvall, Gustaf Hellsten, Emil Herttuainen, Oskari Hirvikallio, Otto Hirvikallio, Hellfrid Hjelt, Villehad Johansson, Veli Kalima, Selma Kanervio, Ivar Kari, Elis Koskinen, Väinö Kuusijärvi, Yrjö Vilho Lehtonen, Paavo Leinonen, Bertil Liukko, Väinö Lumme, Johan Lundberg, Anna Malm, Tapio Manninen, Väinö Martin, Lauri Mattila, Vilho Metiäinen, Vilho Mod, Albert Myllykangas, Oskar Mäkitalo, Lauri Niemelä, Heikki Parikka, Kaarlo Pimiä, Juho Päiväranta, Otto Ronkainen, Lauri Ruotsalainen, Väinö Salmi, Antti Salmenlinna, Eero Salo, Alice Saxberg, Gunnar Semenius, Toivo Sohlman, Lauri Sundberg, Jenny Teiskonen, Toivo Tikka, Yrjö Tuomala, Edvin Turunen, Saima Uski, Katri Vihervaara och Ilmari Väisänen samt 10 mark åt August Aalto, Viktor Andersson, Nestor Arvelin, Väinö Henriksson, Hugo Hirvikallio, Rafael Jakobsson, Anders Johansson, Erik Koponen, Arvo Kotilainen, Hjalmar Lindholm, Ture Malmberg, Yrjö Matikkala, Elis Muona, Vilhelmina Nevalainen, Karin Nikkanen, Artur Nyman, Märta

Odén, Eino Pohjalainen, Reino Pätsi, Aarne Rapp, Lempi Renholm, Siiri Renholm, Karl Rosenberg, Emil Saarenheimo, August Sandelin, Regina Stenberg, Bertil Sältin, Ester Tennberg, Uno Valtanen och Gunnar Vikström.

Helsingfors den 16 maj 1915.

Ernst Nordström.